

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii de Guvern cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 56/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind monitoringul financiar

1.Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 56/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind monitoringul financiar a fost elaborat de către Ministerul Finanțelor
2.Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ
2.1Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 56/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind monitoringul financiar a fost elaborat în temeiul pct. 5 și pct. 6 sbpct. 1) lit.c) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.696/2017 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor.
2.2Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Elaborarea proiectului este determinată de necesitatea alinierii cadrului normativ secundar la modificările operate în Legea nr.181/2014 privind finanțele publice și responsabilitatea bugetar-fiscală, care vizează consolidarea disciplinei financiar-bugetare, sporirea responsabilității instituțiilor publice în gestionarea resurselor financiare și eficientizarea mecanismelor de monitorizare financiară. Precum și în conformitate cu angajamentele asumate în cadrul programului cu Fondul Monetar Internațional (FMI), modificarea hotărârii Guvernului va contribui la formalizarea rolului consolidat al Ministerului Finanțelor în supravegherea întreprinderilor de stat și a societăților comerciale cu capital integral sau majoritar public. Modificările propuse vor asigura, inclusiv, stabilirea unor fluxuri și cerințe informaționale clare pentru exercitarea funcției de supraveghere, inclusiv prezentarea în termen a planurilor de afaceri, precum și utilizarea instrumentului de testare la stres pentru evaluarea și monitorizarea riscurilor financiare. Modificările legislative menționate impun revizuirea cadrului normativ aferent monitoringului financiar ale entităților publice, precum și necesitatea consolidării mecanismului de supraveghere financiară a întreprinderilor de stat și a societăților comerciale cu capital integral sau majoritar public, în vederea identificării, evaluării și diminuării, într-o manieră preventivă, a riscurilor cu potențial impact asupra finanțelor publice și asupra sustenabilității macro-fiscale. În acest context, se impune instituirea unui cadru mai clar și mai integrat pentru planificarea, monitorizarea și evaluarea performanței economico-financiare a entităților din sectorul public, inclusiv prin elaborarea și monitorizarea planurilor de afaceri, analiza periodică a indicatorilor financiari și evaluarea capacității entităților de a face față unor eventuale șocuri macroeconomice, financiare și climatice. Aplicarea instrumentului tehnic de testare la stres va permite identificarea vulnerabilităților și evaluarea rezilienței financiare a entităților în condiții de materializare a unor scenarii adverse, oferind astfel un instrument suplimentar pentru anticiparea și evaluarea riscurilor bugetar-fiscale. Rezultatele acestor evaluări vor putea fi utilizate în procesul de monitorizare și vor fi reflectate în rapoartele privind riscurile fiscale, contribuind la fundamentarea măsurilor de prevenire și diminuare a eventualelor riscuri asupra bugetului public.

Consolidarea acestui mecanism va permite trecerea de la o abordare preponderent reactivă la una preventivă, bazată pe identificarea timpurie a vulnerabilităților și pe utilizarea sistematică a informațiilor privind situația economico-financiară și perspectivele de dezvoltare ale entităților. Totodată, clarificarea atribuțiilor și responsabilităților instituționale va contribui la eficientizarea procesului de monitorizare, la îmbunătățirea disciplinei financiare și la fundamentarea deciziilor privind gestionarea riscurilor aferente sectorului.

Finalitățile urmărite prin prezentul proiect constau în:

- ajustarea mecanismelor de monitoring financiar la noile cerințe legale;
- delimitarea clară a responsabilităților autorităților implicate;
- îmbunătățirea procesului de raportare și analiză a indicatorilor financiari;

consolidarea controlului asupra modului de utilizare a resurselor publice.

Proiectul propune modificarea și completarea Hotărârea Guvernului nr. 56/2018, după cum urmează:

- revizuirea noțiunilor utilizate în Regulament, în concordanță cu terminologia actualizată din legislația primară;

- extinderea sau clarificarea sferei entităților supuse monitoringului financiar, în special în partea ce ține de instituțiile publice;

- actualizarea procedurilor de prezentare a informației privind monitoringul financiar;

- stabilirea unor cerințe suplimentare privind indicatorii de performanță financiară;

- ajustarea competențelor Ministerului Finanțelor și ale altor autorități implicate în procesul de monitoring financiar;

- excluderea normelor depășite sau care nu mai corespund cadrului legal actual.

Totodată, se impune clarificarea statutului instituțiilor publice în raport cu noțiunea depășită de „autorități publice la autogestiune”.

Necesitatea intervenției normative derivă și din obiectivele de consolidare a disciplinei financiare, de sporire a transparenței utilizării resurselor publice și de uniformizare a practicilor de raportare și analiză financiară.

3.Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Scopul proiectului constă în alinierea cadrului normativ secundar privind monitoringul financiar la prevederile actualizate ale legislației primare, în vederea:

- substituirii pe tot parcursul actului normativ a sintagmei „autorități publice la autogestiune” cu sintagma „instituții publice”, în vederea asigurării coerenței terminologice;

- actualizarea denumirii autorităților publice competente, inclusiv reflectarea reorganizării instituționale;

- introducerea unei noi prevederi (pct. 7¹) privind mandatul Ministerului Finanțelor în elaborarea și implementarea cadrului de planificare și monitorizare a planurilor de afaceri ale întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital public;

- reglementarea aplicării etapizate a noilor cerințe;

- introducerea obligației de aliniere a practicilor instituționale existente la cadrul standard elaborat de Ministerul Finanțelor;

- completarea cadrului de monitoring financiar cu elemente specifice pentru instituțiile publice, inclusiv analiza utilizării alocațiilor bugetare, veniturilor proprii și patrimoniului public;

- stabilirea caracterului anual si semestrial al raportării prin introducerea instrumentului de testare la stres a riscurilor; - revizuirea modului de prezentare a rezultatelor monitoringului financiar, diferențiat pe categorii de entități; - consolidarea rolului autorităților publice centrale în supravegherea instituțiilor publice din domeniul de competență.
3.2.Obținu alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare
Nu au fost identificate
4.Analiza impactului de reglementare
Proiectul corespunde prevederilor cadrului legal existent. 4.1 Impactul asupra sectorului public Proiectul nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene. 4.2 Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative Reieșind din scopul proiectului actului normativ, implementarea acestuia nu va implica cheltuieli financiare suplimentare din contul bugetului de stat. 4.3 Impactul asupra sectorului privat Impactul asupra sectorului privat este similar sectorului public. 4.4 Impactul social Nu este aplicabil 4.4.1 Impactul asupra datelor cu caracter personal Nu este aplicabil 4.4.2 Impactul asupra echității și egalității de gen Nu este aplicabil 4.5 Impactul asupra mediului Nu este aplicabil 4.6 Alte impacturi și informații relevante Nu este aplicabil.
5.Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1.Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu este aplicabil
5.2Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Proiectul de hotărâre nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Proiectul urmează a fi avizat de către, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Agenția Proprietății Publice, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Mediului, Ministerul Energiei, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Apărării, Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Culturii, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Agenția „Moldsilva”, Administrația Națională a Penitenciarelor, Congresul Autorităților Locale din Moldova. În scopul respectării Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul și setul de documente aferent elaborării proiectului actului normative vizat a fost

publicat pentru consultări publice pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor la compartimentul Procesul decizional:

<https://mf.gov.md/ro/content/proiectul-hg-privind-modificarea-hg-nr-562018-pentru-aprobarea-regulamentului-privind>

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-hotararii-guvernului-privind-modificarea-hotararii-guvernului-nr562018-pentru-aprobarea/16424>

7.Constatările expertizei anticorupție

Proiectul hotărârii de Guvern va fi supus expertizei anticorupție.

8.Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul nu conține prevederi pentru care ar fi necesară expertiza de compatibilitate.

9.Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor proiectului de modificare a Hotărârea Guvernului nr. 56/2018, în contextul ajustărilor la Legea nr. 181/2014 privind finanțele publice și responsabilitatea bugetar-fiscală, va fi realizată prin actualizarea procedurilor interne de monitoring financiar, instruirea personalului responsabil, aplicarea prevederilor în cadrul competențelor și resurselor existente.

MINISTRĂ

Victoria BELOUS